

Čís. 6211.

Exekuce na platy (zákon ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n.).

Nárok manželky proti manželi na výživné jest nárokem ze zákona, třebaž byl manžel převzal závazek ku placení výživného smlouvou, uzavřenou z podnětu dobrovolného rozvodu manželů od stolu a lože.

(Rozh. ze dne 18. srpna 1926, R I 636/26.)

K vydobytí výživného manželky povolil soud první stolice exekuci zabavením a přikázáním k vybrání dvou třetin služného manžela (státního úředníka) s tím, že mu musí zůstatí volných 3.000 Kč. Rekursní soud ku stížnosti dlužníka povolil exekuci pouze na jednu třetinu jeho služného s tím, že mu musí zůstatí volných 6.000 Kč. Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu s tím dodatkem, že exekuce podléhá obmezením zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. a § 150 zákona ze dne 24. června 1926, čís. 103 sb. z. a n. (zákon platový).

Důvody:

Nelze souhlasiti s názorem rekursního soudu, že nárok na výživné, pro nějž vymáhající věřitelka proti dlužníku (svému dřívějšímu manželi) navrhla exekuci zabavením jeho služného, není nárokem na výživné ze zákona proto, že závazek k placení výživného převzal dlužník smlouvou (notářským spisem) ze dne 20. října 1920 a že z té příčiny nemá místa exekuce podle § 1 (2) zák. ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n., nýbrž jen exekuce v užším dosahu §u 1 (1) cit. zák. Závazek ku placení výživného převzal dlužník (povinný) dle oné smlouvy z podnětu dobrovolného soudního rozvodu, o nějž manželé tehdy u soudu žádali a z příčiny něhož musili dle §§ 103 a 105 obč. zák. soudu vykážati, že se o podmínkách s ohledem na jmění a výživu mezi sebou dojednali. Činili-li manželé z takového podnětu mezi sebou úmluvu o výživě, která manželce dle § 91 obč. zák. proti manželi ze zákona přísluší a na kterou má nárok i rozvedená manželka, není-li na rozvodu vinna (§ 1264 obč. zák.), nemění to ničeho na zákonném důvodu a nákladu takového nároku, není-li ve smlouvě pro tento závazek vytčen jiný zavazovací právní důvod. Takovéto výhrady notářský spis neobsahuje a není tedy důvodu k úsudku, že se dlužník k placení výživného své manželce (vymáhající věřitelce) uvolil z jiného právního důvodu než právě z toho, že, neklada význam na zjištění její případné viny na rozvodu, placení výživného pokládal za svou zákonnou povinnost, čemuž ostatně nasvědčuje i doslov smlouvy. O výživném smluvním bylo by lze mluvití jen tehdy, kdyby jedna strana zajišťovala výživné straně druhé, ač není mezi nimi poměru, se kterým zákon takový závazek přímo a od původu spojuje. V § 1 (2) zák. čís. 314/20 mluví se o výživném, na které má věřitel právo ze zákona, a nelze dle tohoto doslovu usuzovati, že zákon tímto předpisem míniti mohl jen takový závazek, který byl ze zákona rozsudkem stanoven, že by však z účinnosti tohoto předpisu vyjímál závazek, jehož právní důvod je sice také přímo odvozen ze zákona, který

však byl mezi stranami stanoven smlouvou. I takovéto výživné jest výživným ze zákona, zakládá-li se jeho právní důvod na »předpisu zákona«.

Čís. 6212.

V nesporném řízení nelze jednati o návrhu manžela, by byla odstraněna tchýně ze společné domácnosti.

(Rozh. ze dne 18. srpna 1926, R I 684/26.)

Návrh manžela, by dán byl příkaz jeho tchýni, by opustila jeho domácnost, soud první stolice zamítl, rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovatel napadá shodná rozhodnutí nižších stolic z důvodu protizákonnosti, kterou shledává v jejich odmítavém právním stanovisku, dle něhož odepřely jednati v řízení nesporném o jeho návrhu na odstranění jeho tchýně z jeho manželské domácnosti. Stěžovatel míní, že jest to věcí domácího pořádku v jeho manželské domácnosti, již jemu jako hlavě rodiny přísluší uspořádati (§ 91 obč. zák.) a že se v této věci právem může dovolávati zakročení soudu v řízení nesporném. Stížnost jest v nepravu. Jest ovšem správné, že soudy mají, jsou-li o to některým z manželů požádány, zakročovati vhodnými opatřeními nesporného soudnictví i v případech práva manželského. Zákonodárství má a chrání veřejný zájem na tom, by manželské spojení (společenství) nebylo ani v dorozumění manželů svémocně porušováno (§ 93 obč. zák.), naopak náležitě zachováno, a z toho důvodu mají soudy, jsou-li o to žádány a je-li zakročení soudu k dosažení účelu nutným a vhodným, zasahovati a spolupůsobiti příhodnými opatřeními k urovnání příhod a neshod, které rušivě působí na toto manželské společenství. V této příčině může se arcíť jednati jen o takové příhody, jež se udály v poměru manželů mezi sebou anebo v poměru rodičů nebo některého z nich v poměru k dětem domácí kázní otcově podrobených, o případy, kde jeden manžel vůči druhému porušuje své povinnosti, ku kterým ho zavazuje svazek manželský a ohledy na nerušené manželské společenství a to především povinnosti plynoucí z etické stránky manželství, které se nehodí ku projednání ve sporu a mohou dle povahy věci vhodně urovnány býti nespornými opatřeními soudu. Úkolem soudu v takových případech jsou vhodná opatření povahy hlavně kázeňské a smířčí, která jsou způsobilá odstraniti vyskytnuvší se nepřístojnosti a napravití poruchy náležitého manželského spolužití. Nenáleží sem však dle důsledné nynější judikatury případy, jež týkají se čistě občansko-právních, tím méně pak případy, jež se týkají majetkoprávních poměrů manželů mezi sebou. Nižádným způsobem není však nesporný soudce povolán k tomu, by manželé zjednával v jeho domácnosti pořádek i proti osobám mimo